

Indira Džeko, dipl.oec. - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	EKONOMSKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Indira Džeko, dipl.oec.
Naziv Teme	Uvozna supstitucija u funkciji ekonomskog rasta Bosne i Hercegovine
Rezime/Abstract	<p>U dosadašnjim teorijskim pristupima polarizovale su se dvije suprostavljene mogućnosti u odabiru vanjskotrgovinske politike kojom će se podržati ekonomski rast: prva se odnosi na promociju izvoza, a druga na promociju supstitucije uvoza. Izvozna promocija se u principu smatra superiornijom strategijom s obzirom da preovladava pretpostavka da izvoz može pokrenuti dinamičan rast. Za razliku od lako dokazive prednosti izvozne promocije, supstitucija izvoza za male zemlje, pa i u slučaju Bosne i Hercegovine, se smatra manje značajnom strategijom za generiranje rasta. Imajući u vidu da je ekstremna vanjskotrgovinska liberalizacija proizvela izražen deficit tekućeg računa, koji je proistekao prvenstveno iz vanjskotrgovinskog deficita nametnula se potreba da se dokaže da u specifičnim ekonomskim prilikama Bosne i Hercegovine politika supstitucije uvoza može doprinijeti makroekonomskoj stabilnosti i biti komplementarna politika izvoznog promociji u podršci dinamičnijem ekonomskom rastu. Zbog potrebe cjelovitog upoznavanja kao i ukazivanja na važnost ove teme, neophodno je bilo na samom početku rada rasvijetliti i sačiniti analizu uloge i značaja vanjskotrgovinske politike kao komponente ekonomske politike uopšteno, kao i vanjskotrgovinske politike manje razvijenih zemalja fokusirajući se na ne samo vanjskotrgovinsku, nego i razvojnu dilemu: uvozna supstitucija ili promocija izvoza. Analizira dosadašnjih praktičnih iskustava manje razvijenih zemalja pokazala je da skoro da i nema manje razvijene zemlje koja je postigla značajan ekonomski rast, a da pri tome mada je deklarativno bila usmjerena na promociju izvoza, nije istovremeno u određenim granicama primjenjivala supstituciju uvoza. Pri tome se pod supstitucijom uvoza podrazumijeva ekonomska politika koja se temelji na pretpostavci da bi zemlja trebala pokušati smanjiti, a ne eliminirati u potpunosti, svoju ovisnost o stranim industrijskim proizvodima kroz lokalnu proizvodnju. U istraživanju se išlo od opštih ka pojedinačnim aspektima problema tako su nadalje analizirane specifičnosti vanjskotrgovinske politike Bosne i Hercegovine. Ukazano je da je kontekst za kreiranje vanjskotrgovinske politike obilježen komplikovanim političkim ustrojstvom, koje u mnogome otežava državnim institucijama ulogu nosioca vanjskotrgovinske politike, nepovoljnim makroekonomskim pokazateljima i permanentnom liberalizacijom tržišta, koja je neizbježni preduslov integracije u Evropsku uniju i Svjetsku trgovinsku organizaciju, a da nizak stepen pokrivenosti uvoza izvozom i visok trgovinski deficit predstavljaju značajne kočnice razvoja Bosne i Hercegovine. Dalje interesovanje usmjereno je na moguću sheme politike uvozne supstitucije, kao i postojeću organizaciju i upravljanje promocijom izvoza, instrumente i resurse za provođenje programa razvoja i promocije izvoza, stakeholdere izvoza i mrežu za podršku promociji izvoza u Bosni i Hercegovini. Dokazano je da segmentirana i ograničena supstitucija uvoza može uticati na smanjenje trgovinskog deficita, pa čak i dovesti trgovinski bilans u ravnotežu, a da pri tome znatno ne ugrozi stepen ekonomske otvorenosti zemlje planiran kao rezultat provedbe nacrta Strategije rasta izvoza BiH i razvijen model Strategije zaštite BH tržišta koji će ukoliko bude inkorporiran u strategiju promocije izvoza dovesti do podizanje konkurentne sposobnosti BH kompanija. Ključne riječi: ekonomski rast, promocija izvoza, strategija rasta izvoza BiH, strategija zaštite BH tržišta, supstitucija uvoza, vanjskotrgovinska politika BiH, vanjskotrgovinska politika manje razvijenih zemalja.</p>
Datum	04.09.2012
Predsjednik	Dr. sc. Mustafa Sinanagić, redovni profesor za užu naučnu oblast „Marketing“ , Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr. sc. Kadrija Hodžić, redovni profesor za užu naučnu oblast „Ekonomika teorija i politika“, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr. sc. Muharem Klapić, vanredni profesor za užu naučnu oblast „Ekonomika teorija i politika“, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	dana 04.09.2012. godine u 10,00 sati u amfiteatru Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.